

KOIKAS

Noorte Kotkaste juhtide ajakiri

TARTUS

30. NOVEMBRIL 1936

Nr. 11

Noorsoo organiseerimise seadus ja noorkotklus.

G. Reial.

RT 82. numbris avaldatud Noorsoo organiseerimise seadus tähendab põõret meie noorte org-ide korralduses ja tegevuses. Seaduse ilmumine on noorsoo organiseerimise riikliku ja rahvusliku tähtsuse tunnustamiseks, mida rahuldustundega tuleb konstateerida. Edasi, määrates noorte organiseerimise ülesanded ja koondades kõigi org-ide üldjuhtimise HM-i kätte, viib Seadus kogu kasvatava tegevuse koolis ja väljaspool kooli ühtlase süsteemi ning tagab selle pedagoogilise külje.

Ka väliselt avanevad noorte org-idele laiemad väljavaated. Siinemaale kulub enamik energiast tegevusvahendite hankimiseks pidude korraldamise kaudu, mille tagajärjel otsene kasvatuslik töö jäi tihtipeale kõrvalplaanile. Nüüd avaneb noorsoo org-idel väljavaateid ainelise toetuse saamiseks otseselt riigisummadest (§ 24), sellekohastest kapitalidest ja fondidest (§ 25). Peale selle on omavalitsused kohustatud andma koolide juures töötavatele org-idele tasuta ruume ühes kütte ja valgustusega (§ 26). Ja lõppeks

on koolide juures töötavate org-ide ettevõtted vabastatud lõbustusmaksudest (§ 28).

Loomulikult kerkib küsimus, kuidas noorkotklusel korraldada tööd antud N. o. seaduse raamides. Selle küsimuse vastamiseks vaatame kõigepealt, mida tuleb pidada silmas noorsoo org-idel, et täita neile Seadusega antavaid ülesandeid. Nendeks ülesanneteks on § 3-nda järgi:

1) kasvatada noori vaimselt ja kehaliselt terveiks, tublideks, teovõimsateks, kohusetruudeks ja elurõõmsateks inimesteks ning riikliku meelsusega ja kõlbelise tahtejõuga kodanikkudeks, kes oskavad, suudavad ja tahavad teha tööd Eesti Vabariigi iseseisvuse kindlustamiseks ja kaitsmiseks, rahva kultuurilise loomingu jätkamiseks ja ühiskondliku elu edendamiseks;

2) luua noorsoole soodsaid võimalusi teadmiste ja oskuste omandamiseks ning oma positiivsete võimete väljaarendamiseks ja tegevusse rakendamiseks;

3) rakendada noorsoo-organisatsioone

riiklikkude, riigikaitseliste ja rahvuslikkude ürituste teostamiseks;

9) juhatada noori loovale ülesehitavale tööle...

Nagu näeme, on noorte organiseerimise ülesanded samad, mida on võtnud omaks noorkotklus Põhimäärustes ja arvestanud tegevuses. See tiivustagu neid edaspidises töös. Teadmine, et kogu meie organiseeritud noorus taotleb ühiseid sihte, annab üksikule org-ile julgust ning jõudu tööks. Kuid ei jätku ainult julgust pealehakkamisest. Elu on meile õpetanud, et veel suurema tähtsuse evib oskus noori tegevusse rakendada. Pole siin koht sellest pikemalt kõnelda, aga ühenduses uue tegevusaasta algusega olgu lubatud peatuda mõningail küsimustest, mis vajavad pidevat tähelepanu ja seepärast alati on uued.

Kõigepealt, kogu tegevuses arvestame selle üldsihte. Noorkotklus seab endale ülesandeks aidata kasvatada eesti poisist eesti meest, kes peale kõigi teiste inimesele ja kodanikule vajaliste vooruste on omandanud kindla kaitsetahte ja eeldusi ning oskusi selle teostamiseks. Vanumatu juhtlausena peetakse tegevuses silmas, et noorkotklus on poiste pärast, aga mitte vastupidi. Eesti poiss aga kuulub oma rahvusele. Seepärast on rahvusliku kasvatus ülesanded tegevuses alati esikohal. Tee inimsusele läheb rahvuse kaudu. Poiste kasvatuses pole veel vajadust rahvusvaheliste sidemetete järele. See kerkib hilisemas eas, mida tuleb arvestada, et ei pidurduks rahvustunde arenemine. Meil, rahvusriigis, kuuluvad rahvuslik ja riigikodaniku kasvatus kokku. Neile määrab N. O. S. tähtsa koha noorte org-ide tegevuses. Mida noorkotklus sel alal peale üldise kasvatuses eriti võiks teha, sellest on varem olnud juttu „Kotka“ veergudel. Ülesanne nõuab tegevusvahendite valikul ja rakendamisel alati teadlikkust. Mitte tunded, vaid terve mõistus olgu siin otsustajaks. Muidu võib kergesti kalduda kõrvale otseselt teelt. Eriti kar-

detavaks võib saada liigselt arenenud auhnus, viies mitte-sobivate vahendite kasutamisele võistluste puhul.

Edasi nõuab noorkotkalik tegevus pidevat õppimist. Nii juhilt kui noortelt. Selleks pakub kõige enam võimalusi tegelik töö. Aga tegevus peab noori köitma. Ainult siis võime oodata temalt kasvatuslikke tulemusi. Ometi ei tähenda see, et noorkotkalik tegevus on ainult mäng. Ta on ka tõsine töö ja tööle kasvatamise kool noortele, kes selle kooli vabatahtlikult läbi teevad.

Noorkotklus arvestab noori ja nende kalduvusi palju rohkem kui suudab seda teha harilik kool. Nii ei tohi silmapilgukski unustada, et haukapojad pole noorkotkad ja et viimastega tuleb töötada teisiti kui vanemasse generatsiooni kuuluvate noortega. Kui haukapojad enamiku tööd teevad tõesti mängides, teadmata tegevuse sihte, siis noorkotkad seevastu järk-järgult muutuvad teadlikumaks org-i lähemaist ülesandeist, vanemad poisid aga seavad juba kaugemaid sihte; noorkotkalik tegevus toimub salgasüsteemi alusel, haukaperes töötavad koos kõik pere liikmed; salgapealik on iseseisev salga juht, pesavana täidab hauka korraldusi ja on temale abiks koondustel. (Rühmas on esikohal poisse huvitav töö, haukapojad kasvavad ja õpivad rohkem mängides. Ja nii peres kui rühmas arvestatakse iga liiget üksikult.)

Tulemusrikka tegevuse eelduseks on kindel distsipliin. Nii töös kui mängus. See on eriti tähtis N. O. S. seatud karakteri- ja kodanikus kasvatus ülesannete täitmiseks. Mida mõistame noorkotkaliku distsipliini all, sellest on olnud juttu „Kotka“ veergudel. Siin tähendatagu siiski veel kord, et noorkotkas esineb distsiplineeritult igal pool ja alati, mitte ainult vormis olles ja koondustel. Korralik käitumine on noorkotka tähtsamaid välistunnuseid kodus ja koolis.

Noorkotkalik tegevus toimub kavalikult. See olgu aabitsatõeks kõigile juhtidele ja peab kasvama kontidesse

Väljavõte Peavanema käskkirjast nr. 92

Noorte Kotkaste tegevusaastapäeval 1936. a.

§ 1

Noorte Kotkaste organisatsioon on töötanud kuus aastat. 30. novembril 1930. a. algas üle riigi noorte kogumine noorkotkaste rühmadesse. Paljud noored on selle aja jooksul noorkotkalikke tarkusi õppinud ja organisatsiooni õilsate sihtide poole sammunud. Mõnedki neist on jõudmas juba noorte juhtide ridadesse, lisaks senistele vanematele juhtidele. Uute jõudude juurdetulek võimaldab meie töö kasvamist ja julgustab veelgi suuremale edule.

Tänap kõiki noorte kotkaste juhte nende väärtusliku töö eest möödunud aastatel ja soovin tegevusaastapäeva puhul noortele ja nende juhtidele edu ja õnne tööks ja kasvamiseks meie kalli kodumaa tugevateks meesteks!

J. Maide, J. Tedersoo,
Peavanema eest. Peastaabi ülem.

noortele. Üldine tegevuskava määrab kindlaks hooaja tegevuse ülesanded, koonduuse kavas on üksikasjaliselt nähtud rühma või salga tegevus koondusel. Koonduusekava koostamisel peetakse silmas mitmekesist ja vaheldusrikast tegevust, et koondus ei muutuks igavaks. Salga töökavad koostatakse salgapealikute koondustel kotka juhtimisel. Seejuures hoidub väimane oma kava dikteerimisest, piirdudes vajalikkude muudatuste ja täiendustega. Ka salga tegevusse segab kotkas võimalikult vähe. Nii hoiab ta kokku oma aega ja võimaldab noortel kasvada iseseisvale tegevusele.

Ei jätku ainult töökavast ja selle teostamisest ültsihtide suunas. Tuleb pidada silmas ka tegelikke töö tulemusi. Nii järgu- kui erikatsete alal. Siimaalsed andmeid näitavad, et meil väga vähe noori jõuab noorkotka astmeni. Siin peab toimuma muudatus. Kas või hoogtöö alusel. Algkooli IV klassi lõpetaja sihiks olgu jõuda pesakotka astmeni; V ja VI klassis saadakse kotkajaks. Noorkotka aste omandatakse normaalselt pärast kooli lõpetamist, aga tüsedamad poisid saavad katsega hak-

kama juba VI klassis. Revideerimisele tuleb võtta ka erikatsete valik. Nähtavasti pole nende õiendamisel alati esikohal poisi huvi asja vastu, vaid kaaluvat osa mängivad poisist mitte olenevad põhjused. Ei tahaks uskuda, et meie poisid nii vähe on huvitatud näiteks spordist, nagu seda võiks järeldada vastava erikatse õiendanute väikesest arvust. Vististi on põhjuseks võimaluste puudus ettevalmistuse saamiseks. Neid võimalusi tuleb leida. Võimlemist ja sporti hindame keha, närvikava ja tahtejõu karastusvahendina, mitte kõrgete rekordite pärast. Võistlust kasutame vaid tegevusele õhutamise vahendina nagu muuski tegevuses.

Nii leiame teisigi lünki tegevuses ja otsime teid nende täitmiseks.

NK. rühmad töötavad valdavas enamikus koolide juures, 65% vanemaid juhte kuulub koolitegelaste peresse. Nagu nägime, vastavad org-i ülesanded N. O. S. seatavaile. Seepärast võime lugeda enamikku nk. rühmadest koolide juures töötavateks org-ideks. Seaduse § 20-nda mõttes, ja kui koolis juba töötab rühm, pole vajadust mingi uue noorte

org-i järele. Ühtlasi on rühmal õigus kasutada Seaduses nähtud soodustusi. Rühmade töötamine koolide juures on tervitatav ka töö sisustamise seisukohalt: nii pääseb kõige kergemini maksvusele HM-i poolt juhitud kasvatussüsteem. Kuna org-i praegune struktuur, võimaldades laialdase autonoomia juhtimise korralduses ja iseseisva tegevuse, täies ulatuses soodustab edukat tööd, tuleks selle juurde jääda.

V a n e m a s s e g e n e r a t s i o o n i kuuluvate noorte koondamine koolide juures töötavatesse üksustesse on üheks tähtsamaks ülesandeks eelseisval tegevushooajal. Muidu läheb kaduma palju tehtud tööst. Ühtlasi hoitakse nii alal side kooliga ka pärast sellest lahkumist. Vanemate poiste töö sisustamisel on eriti tähtis, et pakutaks võimalusi mitmekesiseks tegevuseks. Vaimsete huvidega noored koonduvad kirjandus-kunstilisse ringi, teised rakenduvad kodukoha ja selle minneviiku uurimisele, kolmandaid huvitab põllundus ja aiandus, neljandaid tervishoid, tuletõrje või tehnilised alad jne. Kõigile aga tuleb anda riigikaitsest kasvatust, mis siin ei piirdu ainult kaudse ettevalmistusega, vaid haarab endasse ka otsese riigikaitse õpetuse.

Et kõike seda teostada, võidame noorkotklusele kohalikke eri-

teadlasi kas otseste juhtidena või sõprade seltside kaudu: arste, maatulundus-konsulente, nõuandjaid aianduse ja teistel aladel, tuletõrje-, sporditegelasi jne. Enesestmõistetavalt kuuluvad siia Kaitseliidu tegelased.

Olgu neist mõisteist, mis kerkisid esile N. O. S. lugedes.

Oma ülesandeid teostades ei lange noorkotklus šabloonile. Isetegevuse võimaldamine ja leidlikkuse arendamine seisavad alati esikohal. Ning elurõõmu andmine. Tuleb hoolitseda, et noored liiga vara ei muutuks elust küllastunud vanadeks, vaid jääksid tõeliselt noorteks, osates leida rõõmu elust, tööst ja tegevusest. Selleks juhibki noorkotklus poissi lähemale loodusele. Mitte ürginimesena, ei ka teovõimetu unistajana, vaid looduse tundjana, looduse elu ning ilu mõistjana teoinimesena. Maa-poiss, kasvades kokku loodusega ja maa-ga, tunneb endas tahet selle harimiseks ja viljakamaks muutmiseks. Loodusse pöördumine ühenduses kehalise tegevusega, mida nii suure ulatuses harrastab noorkotklus, on ühtlasi füüsilise töö tunnustamiseks samaväärsena kõigi teiste tööde hulgas.

Selles vaimus töötades püüab noorkotklus N. O. S. raamides täita oma ülesandeid noorte kasvatamise alal.

Noorkotka märk.

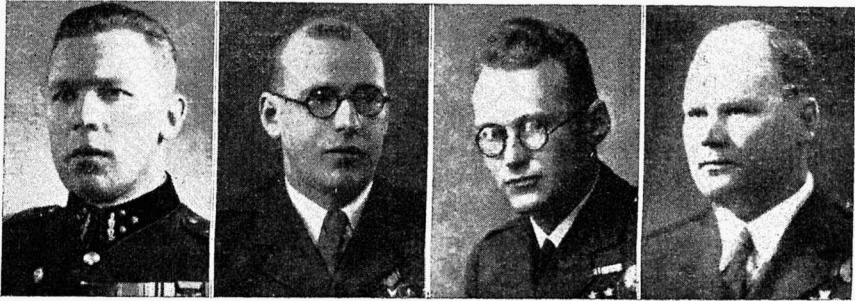
Noorkotka märk kujutab põhjakotkast, kelle turjal teostus Kõllevi lend Eesti randa. Julge Kalevina peab ka noorkotkas oma randa — tööalale kanduma. Kotkas on tugevuse ja jõu sümbol, kes alati kõrgustes lendab, tuletades noorkotkaste kõrged aateid meele. Kotka silm on tähelepanelik ja kõiknägija — ka noorkotkas peab seda olema.

Kotka hõlmas asetseb liilia — ülemaailmliku skautlike organisatsioon tunnus. Noorkotkas taotleb skautlikke aateid, mille sümboliks on liilia õis — puhtus ja korralikkus üldse. Kolm märgi haru märgivad noorkotka töötuse kolme punkti: 1) patriotism, 2) ligimese-ahtamine, 3) noorkotka sääduste täitmine. Kolme haru

ümbritseb side, märkides noorkotkaste tugevat sõprust ja ühtehoidumistungi. Liilia keskel asetsev Vabariigi vapp annab tunnistust, et oleme isamaa pojad, Eesti Vabariigi kodanikud. Oma joonistuselt kujutab liilia õis keskaegse noole otsa; tema keskmisel harul asetseb kompassinõel; kahekesi kokku sümboliseerivad need sirget rada ja ausat sihti, mida mööda nende kandja peab alati käima.

Märgi all asetsev lint ühes päälkirjaga tuletab märgi kandjale meele kohustust olla „Alati valmis!“ Lindi kuju ülespööratud otstega ütleb, et noorkotkas täidab rõõmsa meelega naerva huuli oma kohustusi.

Malevate pealikuid.

Kapten N. Kütt,
Narva malev.

H. Treial,
Tartumaa malev.

Kj. A. Vilms,
Sakalamaa malev.

A. Varul,
Peterseri malev.

Annetati tunnustusväljendeid.

Noorte Kotkaste tegevusaastapäeval, 30. novembril s. a., Peavanem annetas noorkotkaste Aitaja-, Teenete-, Kotka-juhi- ja Eeskujuliku noorkotka märgid ning Teenetekirjad järgmistele vanemale, pealikutele ja noortele:

Aitaja märk.

Harju malevast: Voore, Mary;
Järva malevast: Eilart, Linda; Laane, Robert; Gnadenteich, Jaan; Laretei, Johannes;
Lääne malevast: Nurmela, Jakob;
Puusepp, Priidu;

Peterseri malevast: Reiman, Jaan; kpt. Olvet, Voldemar; Leok, Alfred;
Pärnumaa malevast: Marksoo, Jüri; Leinjärv, Aksel; kpt. Tähiste, Märt; Riis, Aleksander; Ungru, Julius; nk. Kuill, Juhann; Tammemäe, Liidia; Ora, Heinrich;

Tallinna malevast: kpt. Hirvelaan, Hans; Villemson, Johannes;
Tartu malevast: Mahnke, Chr.; Sogenbits, Karl; Laas, A.;

Tartumaa malevast: Kerem, Arnold; kp. Tamm, Otto; Vink, Aleksander VR II/3; Konsin, Jaan; Kurema, Eduard;

Viru malevast: Tartu, Voldemar; Tiimus, Aleksander; ltn. Karukäpp, Arnold; n-ltn. Kaurla, Eduard; n-ltn. Sooden Georg; Aviksoo, Rosalie-Emilie; Kuuse, Leonhard; Mikael, Aleksander; Valdmann, Aleksander; Räis, Rudolf;

Võru malevast: Taukar, Alfred.

Teenete märk.

Peastaabist: nmgr. Allik, Arnold;
Harju malevast: ltn. Oja, Voldemar;
Narva malevast: kpt. Kütt, Nikolai;
Pärnumaa malevast: Sügis, Artur;
Tartumaa malevast: kj. Braun, Elmar;

Viru malevast: kj. Rosenbaum, Bernhard.

Teenetekiri.

Harju malevast: Sampu, Johannes;
Järva malevast: Päts, Arnold;
Lääne malevast: kj. Särm, Leon;
Narva malevast: nmgr. Saari, Maanu; nk. Saks, Ernst;

Peterseri malevast: n-ltn. Saarma, Mihkel; Laaneots, Viljar;

Pärnumaa malevast: kj. Maran, Mihkel; Karil, Helmi;

Saaremaa malevast: nk. Seppel, Albert; Kurikjan, Juljus;

Tartu malevast: kp. Kullam, Lembit;

Tartumaa malevast: nk. Kilk, Edgar; kj. Soo, August; nk. Kuus, Arnold; Välba, Karl;

Viru malevast: Maj. Vaga, Peeter; n-ltn. Sade, Viktor; nk. Juusu, Johannes; Pihlak, Voldemar; nk. Kreek, Karl; Leemets, Voldemar; Laurisson, Artur; Lang, Helmuth; Talvar, Ants.

Kotkajuhi märk.

Pärnu malevast: nk. Kase, Hellmut;
nk. Kaer, Johannes; nk. Lõpp, Felix;

Pärnumaa malevast: nk. Ranne,
Ants;

Sakalamaa malevast: nk. Kutsar,
Kuulo; nk. Linnamägi, Arnold;

Tartumaa malevast: nk. Freiberg,
Artur; nk. Koppa, August;

Valga malevast: nk. Laar, Johan;

Viru malevast: nk. Toom, Voldemar;
nk. Raudla, Roman.

Eeskujuliku noorkotka märk.

Pärnu malevast: nk. Pent, Valter;
Sakalamaa malevast: nk. Sisask,
Heino;

Tallinna malevast: nk. Riismandel,
Väino;

Viru malevast: nk. Aviksoo, Arnold.

Noorte kotkaste tegevusvõimalusi maatulunduslikul alal.

Agr. H. Narusk.

I.

Noorte kotkaste organisatsiooni sihiks on kasvatada noori poisse tahtjõulisteks ja kindla iseloomuga meesteks. Meie tahame näha, et noorkotkastest kujunevad veendunud isamaakaitsjad ning oma eraelus agarad teoinimesed, kes suudavad hoolitseda omaenese ning perekonna heaolu eest ja kellel on tahet kaasa töötada oma rahva kultuuri tõstmiseks. Igasugused mõjustamisvahendid, harjutused, huvipärane isetegevus aitavad poistes kasvatada neid soovitud omadusi ainult siis, kui poisid ise hea tahtmisega algatatud aladel tegutsevad või ainult mängivadki. On ju meie seisukoht alati olnud see, et enamik tegevusi, ka mängu olgu arendav, huvipärane ja eale vastav. Noorkotklus kui skautluse rahvuslik vorm on mäng, nagu ütleb skautluse isa. Järelikult, mäng peab arenema koos noore inimesega ja saatma viimase tegelikkusse ellu teoinimesena.

Kus algab tegelik elu ja kus lõpeb mäng?

Vastus minu arvates on see, et ka noort last ei või juba maast-madalast isoleerida teda ümbritsevast reaalelust, vanemate ja perekonnaliikmete tööst. Juba noor laps tahab vanemaid nende töös aidata, kuigi see „abi“ on tülilik ja takistavgi. Samal ajal aga töö on asendamatu kasvatusvahend. Oma koduste

kutsealaga puutub noor inimene kõige rohkem kokku ning omandab sel alal palju tähelepanekuid ja arusaamisi ning isegi huvi ja kallaku sellele kutsele, eriti siis kui kasvatajad ja juhid seks tahavad kaasa aidata.

Meie peame noori kasvatama tingimata ses meelsuses, et iga aus töö olgu alati au sees, olgu see milline tahes. Ja vanemate elukutse vastu peab autunne olema, kui tahame, et meie vanemaid peame austama.

Meil on olemas veel siiski teatav tung — nii vanematel oma laste suhtes kui ka noortes enestes — pääseda emale raskest ja „mustast“ põllumehetööst. Meie ei või seda ajast maha jäänud vaadet ja meelsust arendada, vaid kui juhid, eriti õpetajad ka noortele vastavat õiget arusaamist püüavad sisendada, siis vabane peaaegu sellest väära-aruamisest. Edasi usun, et paljud noorkotkaste juhid on kogunud selles, et maal noorkotkalik tegevus on raskesti juhitud nende põhimõtete ja tegutsemisviiside kohaselt nagu asi arenes algul. Nii mõnigi on kuulnud etteheiteid, vanematelt inimestelt, nagu oleks kogu see mäng sobiv küll linnalastele, kuid maaoludes teatud määral eluvõõras jne.

Minna ei saa küll neile etteheidetele täit õigustust anda, sest ei või maanoortelegi pakkuda liialt palju ainult kutse-

alalist tegevust, mida neil isegi küllalt, ja neile oleks kasulik anda ka teissugust tegevust, mis tooks vaheldust, avardaks nende silmaringi ja pakuks mõistlikku meelelahutust. Eelpooltoodud mõtted aga võivad küll meid juhtida sennapoole, et püüame NK. tegevusse tuua ka maatulunduslikke harjutusi vähemalt maa rühmades. Ühel NK. nõupidamisel V. malevas organisatsiooni esimestel aastatel puudutasin nagu kogemata maatulunduslike harrastuste võtmist tegevuskavadesse. Kuid mitmed juhtivad tege-lased andsid mõista, et see ei tule esialgselt kõne alla. Hiljem veendusin ise, et neil oli siis õigus. Nüüd aga on puhtnoorkotkalikkudel aladel rohkem kogemusi, sihid, meetodid ja piiralad selgemad ning selle kõrval tuleb isegi otsida uusi harrastusalasid vastavalt poiste edasijõudmisele eas kui ka noorte kotkaste astmelises tegevuses. Ka erikatsete nimestikus leiame maatulunduslike alasiid ning ajakirjas „Kotkas“ nr. 1, lk. 8 esitatud töökavades on eriti soovitatud arutusele võtta mitmeid senini vähe käsitletud alasid. Samal ajal olen oma malevonnas näinud ning ka mujalt kuulnud, et üksikud rühmad on teatava eduga tegutsenud näiteks aianduse alal ning isegi näitustel esinenud ja ergutuseks auhindasid saanud. Ma usun, et noorkotkalik tegevus sellepärast ei ole kannatanud.

Kokku võttes kõike eeltoodut võin järeldada, et Noorkotkaste organisatsioonis, eriti maarühmades oleks soovitav peale muu tegevuskavadesse võtta ka harrastusi maatulunduslikul alal.

II.

Asudes ülesannete valikule noorte tegutsemiseks maatulunduslikul alal, tuleb arvestada järgmisi põhimõtteid:

1. Tööülesanded peavad olema jõukohased ja noorte kodudes läbiviidavad.
2. Ülesanded peavad pakkuma alati midagi uut mõistuse arendamiseks ja

oskuste rakendamiseks ning omandamiseks.

3. Tööülesanded tulevad korraldada võistluspõhimõttel, kusjuures mitmed teostavad ühte-sama ülesannet.

4. Iga alatud ettevõtte peab tingimata lõpule viidama, mis aga nõuab head ettevalmistust tööle ning juhtidelt pidevalt juhatusi ja ergutust teostamisel.

Eelpool p. 2 nimetatud nõuete kohaselt peab noorte töö olema astmeline ja mitmekesine. Ülesanded noorematele, praktiliste kogemusteta või esmakordselt ülesande teostamisele asujatele peavad olema lihtsamad, väiksemaulatuselised, kuna teiskordselt või rohkem kordi sama ettevõtte alal tegutsejatele ülesanne laiendatakse nii ulatuselt kui ka lisatoimingute juurdevõtmisega.

Esitan mõned võimalused noorte tegevuseks, mis kergemini teostatavad.

A. Taimakasvatuseks.

1. Kõõgivilja kasvatuse alal:
 - a) Võistlus kõige suurema kõrvitsa kasvatamiseks.
 - b) Kasvatada 6 liiki kõõgivilja 25—50 m² pindalal.
 - d) Kasvatada 6 liiki kõõgivilja 50—100 m² pindalal, pidades silmas külvikorra põhimõtteid mõne tööriista (köpla) tarvitamiseks omandamisega ning ettevõtte tasuvuse arvestamisega.
 - e) Keeduviljakasvatuse kava koostamine ja teostamine ühes arvestusvihiku pidamisega vähemalt 100 m² pindalal.
2. Loomasöödajuurvilja kasvatuseks, kusjuures võib kasvatamisele võtta ka koduoludes vähetuntud taimi, nagu loomakapsas, mis teeb asja huvitavaks.
3. Marjakasvatuseks — Põõsaste kasvatamine pistikuist (15 tükki), maasikaistanduse soetamine jne.
4. Puukooli alal — Viljapuualuste kasvatamine seemneist, millele järg-

miseks astmeks oleks noore puu vääristamine ja hiljem võraga puu väljakasvatamine. See on küll raskemini teostatav, kuna lõpptulemus — istutamiseks kõlblik puu — saavutatakse alles mitme aasta järel. Aga see töö annab ka jaotada end mitmeks eriülesandeks piiratud aja jaoks.

5. Viljapuuaias — Vana aia korraldamine või üksikute eritoimingute läbiviimine:
 - puude harvendus- ja ravilõikused;
 - puude puhastamine;
 - puude noorendamine;
 - vanemate puude ümbervääristamine;
 - taimekaitse teostamine;
 - mullaharimine viljapuuaias (üks osa koduaiast);
 - viljapuude väetamine.
6. Seemnekasvatatus — Aedviljaseemnete ja heinaseemnete kasvatamine, uute paremate taimesortide soetamine ja paljundamine (näiteks saagirikkama kartulisordi paljundamine jne.).
7. Arstirohutaime kasvatamine — nõuab enne põhjalikumat ettevalmistust.

B. Loomakasvatatus.

Ettevõtted loomakasvatuse alal on raskemini teostatavad ja neid valides tuleb kõiki võimalusi hästi kaaluda. Üksikud ülesanded ei ole siiski paljudele üle jõu käivad.

1. Tõukanade soetamine haudumismunade kaudu sugulavatest.
2. Kanala sisustamine — sööda- ja jookinõud, magadisõrred, pesad, liivavõi tuhakast, munadehoiu kapp jne. (kodune käsitöö). Võistlusalana võib võtta kodutalu kanala korraldamise.
3. Mesilastepidamine — üks pere võtta suveks enda hooldamisele.
4. Kodujäneste kasvatatus:
 - a) puuride valmistamine,

- b) suguloomade soetamine ja pidamine,
- d) liha ja nahkade realiseerimine.

D. Talukäsitööd.

Siin on võimalusi õige mitmekesisel ja mõnedki käsitööd on kas vajalikud või õige lähedased teistele noorkotkaste tegevusaladele. Ka eelpool nimetatud kanala sisustusemetete valmistamine on käsitöö-ülesanne (puutöö). Lisaks nimetan veel mõned ülesanded:

Nööriategemise võistlus, valmistada riidenagi, riidepuud, raamaturiiul, saapakast, maamõõdusirker, siil maaharimiseks, välkköblas. Sellele lisaks veel harja- ja nahatööd.

E. Uuenduste elluviimine ja katsetamine.

Näitlik väetuskatse.

Mullaharimiskatse — võrdlus tavalise harimisviisiga kodutalundis.

Umbrohu hävitamise võtted ja mõju saagile.

Taimekahjurite tõrje katsed.

Kanade söötmiskatse (raskem teostada).

F. Kodukorraldus ja -kaunistamine.

Ilupuude ja hekkide istutamine.

Õue korraldamine ja esemete korralik paigutamine.

Hoonete ja puust aedade värvimine.

Lehtla ehitamine ja varjutaimede istutamine jne.

Nagu eelpooltoodust nähtub, on tegutsemisvõimalusi väga palju ja igakord tuleb valida neid, mis huvitavad poisse ja on läbiviidavad antud oludes. Raskemaid ülesandeid ei ole meelega siin nimetatud.

III.

Asudes maatulundusliikude ettevõtete või ülesannete teostamisele tuleb osavõtjaid koondada rühmitiseks, moodustades

vastava erialakohase õpiringi. Enne ettevõtte teostamisele asumist aegsasti (peamiselt talve jooksul) tuleb pidada rida koondusi teadmiste omandamiseks kavatsatud ülesande alal, võimalust mööda koostades ka koos õpingutega kirjaliku töökava. Ettevõtte teostamisele asumise ajaks peaks kõik valmis olema ja vajalikud abinõud muretsetud. Kus võimalik, tuleb hankida toetus näiteks seemnete või muude materjalide soetamiseks.

Kus see võimalik, on soovitatav lõpuks korraldada avalik esinemine — oma tööde näitus, kus peale siin kõne all olnud tulemuste oleks korraldatud ka muud väljapanekud NK. tegevusaladelt, näiteks malevkonna ulatuses või ka üksikute rühmade poolt.

Väga soovitatav on kasutada maatulunduslikul alal tegutsema asudes Põllutöökoja poolt kirjastatud tööjuhiseid, milliseid on ilmunud pea kõigil aladel. Hind

Tartumaa malevas 30.—31. okt. s. a. korraldatud juhtide õppepäevadest osavõtjad.

Juhtidelt nõuab kogu see töö erilist hoolt, et kavatsus ei nurjaks. Asjatundjaid — maatulunduskonsulente ja erialalisi tööjõude või teadlikke isikuid tuleb kasutada nii ettevalmistavatel õpingutel kui ka ülesannete läbiviimisel.

Vahetevahel tuleb korraldada koosolekuid üksikute osavõtjate kodudes, kus see liige teisi tutvustab oma töökäiguga ja seniste tulemustega ning kus ka juht saab anda selgitusi ning lahendada mitmeid küsimusi. Lõpuks tuleb ka iga võistlusest osavõtja tööd hinnata nii ülesande teostamise kestel kui ka lõpptulemuste järgi.

à 10 senti. Samuti arvestusvihikuid ja brošüüri „Maanoorte ringide tööst ja tegevusest“ — juhis ringivanematele, h. 20 senti. Viimasest olen kasutanud materjali ka käesolevas artiklis. Heaks eeskujuks võivad olla ka kohalikud maanoorte ringid oma tegevusega. Kuid NK. rühmad ei saa endale võtta täpselt kõiki neid ülesandeid, mis on erisihilisel maanoorte ringil, vaid tegevus maatulunduslikul alal tuleb kohandada vastavalt erioludele. See küsimus väärib kaalumist ja usun, et kordaminek oleneb peamiselt sellest, kui suure agarusega ja tahtmisega juhid asja ette võtavad.

Avati „KOTKA“ tellimuste vastuvõtmine järgnevas aastaks.

Käesoleva aasta detsembrikuust alates algab NK. juhtide ajakirja „Kotkas“ tellimuste vastuvõtmine 1937. aastaks. Ajakirja tellimishind on tuleval aastal kr. 1.50. Tellimishinna kõrgendus on tingitud ajakirja numbrite suuremast lehe-

külgede arvust, kui see oli ette nähtud ajakirja asutamisel.

Ajakirja tellimusi võtavad vastu noortemalevate staabid, instruktorid ja ajakirja talitus (Tartus, Võidu 10).

Noortemagistrite keskuse koosseis.

30. novembril 1936. a.

Nõukogu.

Noortemagister Liping, Kaarel — esimees,
 „ „ Vardja, Elmar — abiesimees
 „ „ Kulasalu, Voldemar — sekretär,
 „ „ Hiir, Valter — liikmed.
 „ „ Taks, Ernst — liikmed.

Noortemagistrid.

Agu, Helmut — Sakalamaa malev
 Allik, Arno — Peastaap
 Hiir, Valter — Tartumaa malev
 Kuiv, Voldemar — Sakalamaa malev
 Kulasalu, Voldemar — Harju malev
 Lahi, Riho — Viru malev
 Liping, Kaarel — Tartumaa malev
 Ohaka, Aksel — Tallinna malev
 Pirsko, Voldemar — Tallinna malev
 Randvee, Osvald — Tallinna malev
 Saari, Maano — Narva malev
 Silber, Heinrich — Tallinna malev
 Taks, Ernst — Järva malev
 Tedersee, Johann — Peastaap
 Udika, Johan — Pärnu malev
 Vardja, Elmar — Petseri malev

Kotkajuhid.

Braun, Elmar — Tartumaa malev
 Freiberg, Artur — Tartumaa malev

Juhansoo, Eduard — Sakalamaa malev

Kaer, Johannes — Pärnu malev
 Kase, Helmut — Pärnu malev
 Kepp, Aleksander — Tartumaa malev
 Kikerpill, Arnold — Tartumaa malev
 Koppa, Arvo — Tartumaa malev
 Kulasalu, Endel — Harju malev
 Kutsar, Kuulo — Sakalamaa malev
 Laar, Johan — Valga malev
 Lang, Karl — Peastaap
 Linnamägi, Arnold — Sakalamaa mal.
 Lõpp, Felix — Pärnu malev
 Maran, Mihkel — Pärnumaa malev
 Muni Jaan — Sakalamaa malev
 Nigol, Alfred — Petseri malev
 Omri, Ernst — Võru malev
 Raidme, Valdo — Sakalamaa malev
 Ranne, Ants — Pärnumaa malev
 Raudla, Roman — Viru malev
 Rosenbaum, Bernhard — Viru malev
 Salk, Arnold — Järva malev
 Soe, Aldur — Tartumaa malev
 Soo, August — Tartumaa malev
 Toom, Voldemar — Viru malev
 Tõldsepp, Elmar — Tartu malev
 Tõldsepp, Hugo — Võru malev
 Särm, Leon — Lääne malev
 Uus, Robert — Petseri malev
 Viilup, Johannes — Järva malev
 Vilms, Albert — Sakalamaa malev

Noortemagistrite Nõukogu koosolekult.

Noortemagistrite Nõukogu järjekordne töökoosolek toimus pühapäeval, 8. nov. s. a. Tartus. Koosolekust võtsid osa kõik Nõukogu liikmed ja Peastaabi ülem J. Tedersee. Kuna koosoleku päevakord oli võrdlemisi laialdane, siis koosolek kestis hommikust kuni hilisõhtuni, kaasa arvatuna mõnetunnist lõunavaheaega.

Koosolekul arutletud küsimustest olid tähtsamad:

1. Lubade andmine malevate staapide poolt esitatud kotkajuhidele noortemagistri väitekirja kirjutamiseks ja kaitsmiseks. Noortemagistri väitekirja kirjutamiseks ja kaitsmiseks anti load kotkajuhile Elmar Tõldseppale — Tartu ma-

levast, Arnold Salgale — Järva malevast ja Elmar Braunile — Tartumaa malevast. Ühtlasi määrati neile ka käsiteldavad teemad.

2. Üleriiklikkude juhtide päevade korraldamine.

Peeti vajalikuks üleriiklikkude juhtide päevade korraldamist Tallinnas 1937. a. jaanuarikuu algul. Juhtide päevad kannaksid töö- ja informatsioonikoosoleku ilmet. Neis käsitletakse organisatsiooni töökava tegevushooajal 1936./37. a., juhtide väljaõppe teostamist organisatsioonides, 1938. a. suvel korraldatava üleriikliku üldlaagriga seoses olevaid küsimusi, mõtteavaldusi juhtide ajakirja „Kotkas“ alal,

põhimääruste muutmisküsimusi jt. tege-likus töös esilekerkinud küsimusi.

3. Üleriikliku üldlaagri korraldamine 1938. a. suvel.

Peeti vajalikuks laagri eeltöödega alus-tada juba käesoleval sügisel. Esijoones tuleb püstitada laagri eesmärk, töökava, majanduskava ja selgitada laagri staabi koosseis. Omavahelistes mõtteavaldustes leiti, et üldlaager peaks taotlema juhtide ja noorte vaheliste sõprussidemete süven-damist, tähistama seniseid töötulemusi ja saavutusi ning peaks olema ka propa-gandavahendiks laiema seltskonna tut-vustamisel noorkotkaste tööga. Sellele vastavalt tuleb laagris noorte töökoorma-tust tublisti vähendada, võrreldes seni korraldatud laagritega, et jääks võimalusi nii juhtidele kui ka noortele üksteisega tutvumiseks ja sõprussidemete loomiseks. Laager kestaks umbes 5—6 päeva. Laagri majandusala otsustatakse organiseerida selliselt, et laagri korraldamisega tekki-vad kulud kattuksid mitmesugustest laag-ri majanduslikkudest ettevõtetest (kaup-lus, einelaud, laagrileht jne.). Kuna laag-rist osavõtjatena võib arvestada vähemalt 3000 noortejuhti ja noort, siis tuleb alus-tada telkide muretsemisega noorte kot-kaste üksustele, sest praegusel korral kasutamiseks saadavast telkide arvust ei piisa sellise osavõtjate arvu telkidesse

mahutamiseks. Seepärast on tingimata vajalik hakata propageerima mõtet, et iga rühm muretseks telgi.

4. Juhtide väljaõppe teostamise ja üht-lustamise alal üleriiklikult ja malevates peeti vajalikuks: 1) Malevate instrukto-rite päevade korraldamist ja 2) malevate õppealaliste ürituste kavade ühtlustamist.

5. Juhtide ajakirja „Kotkas“ küsimusi.

Kuulati tegevtoimetaja aruanne aja- kirja majanduslikust ja sisulisest seisun- dist, samuti ka tuleva-aasta tegevuskava ja eelarve. Kuna vahepeal on üles ker- kinud kavatsus muuta „Kotkas“ noor- kotkaste ja kodutütarde juhtide ühiseks ajakirjaks, siis vahetatakse sel alal mõt- teid ja leitakse, et selline samm tundub veel varajasena, kuna ajakirja ilme veel kujunemisel. Küll võib see teostamist leida järgmistel aastatel. Seni võiks aga ajakirjas avaldamisele tulla eriosa kodu- tütarde juhtidele.

6. Pikemalt peatuti põhimääruste muutmisküsimuse juures. Nimelt on Pea- staabilt saadetud Nõukogu liikmetele tut- vumiseks ja seisukoha võtmiseks põhi- määruste muutmiskava. Et aga selles esi- tatud ettepanekud vajavad kaalumist ja läbimõtlemist, siis võeti vastu otsus, et Nõukogu liikmed esitavad oma seisukohad hiljem kirjalikult Peastaabile.

NK. Põhimääruste muutmine teoksil.

Peastaabi väljatöötatud põhimääruste muutmise alused.

Teatavasti põhimääruste muutmisküsi- mus on seisnud töökavas juba mitmel aastal, kuid et organisatsioon järjest muutub ja areneb, siis asuti seniajani äraootaval seisukohal. Nüüd on mõnessegi küsimusse sel viisil saabunud selgus, ent paljud küsimused vajavad veel lahendust ja koguni kiiret lahendust.

Vastavalt sellele on nüüd Peastaabis välja töötatud põhimääruste muutmise alused, millised saadeti ka Noortemagist- rite Nõukogule tutvumiseks ja seisukoha võtmiseks.

Põhimäärustes ette võtta kavatseta- vad tähtsamad muudatused on järgmi- sed:

1. Organisatsiooni ülesannetesse juur- de võtta täiendavalt: töösuse arenda- mine ja ülesanded riigikaitse kasva- tuse alalt (PM § 2).

2. Liikmete alajaotusi muuta, s. t. juur- de luua uusi katsejärke, samuti ametliku nimetusena tunnustada kotkajuhhi astet. Algajaile ette näha vormiriiete kandmise õigus ilma eraldusmärkide ja võõta (PM §§ 22 ja 51).

3. Rühma juhtimine ja struktuur üm- ber kujundada nii, et rühm edaspidi koondaks enesesse haukapere, noorte kot- kaste rühma ja vanemate poiste rühma. Sellise rühmitise tegevust juhib vanem ühes staabiga, kelle ülesanded laienevad

kõigile kolmele alluvale üksusele. Alluvatel üksustel on igapäev pealik ja abi. Kantsleli-ülesandeid alluvatel üksustel täita ei tule, samuti ei oma nad lippu, pitsatit ega varandust, kuna tarvitada olev varandus kuulub rühmitisele ja vajalikud toimingud sooritab rühmitise staap (PM §§ 16—83).

4. Rühmitises jagunevad liikmed üksustesse vanuse järgi järgmiselt: 8.—12. a. haukaperre, 13.—16. a. noorkotkaste rühma ja 17.—20. aastani vanemate poiste rühma. Seejuures vanemate poiste rühma kuuluvad noormehed peavad omama vähemalt kotkajärgi-noorkotka katsejärku (PM §§ 16, 19, 44 ja 48).

5. Uue loodava üksuse — vanemate poiste rühma — ülesandeks on kasvata noori tublikeks kodanikeks, valmistada neid ette iseseisvale elule, anda neile teadmisi riigikaitsele ettevalmistuses ja ergutada endatäiendamisele iseõppimise teel. Peale nende ülesannete muudugi vanemate poiste hulgast peavad võrsuma juhid noorkotkastele ja noorhaugastele.

6. Rühmitises pere jaguneb 2—4 pessa, noorkotkaste rühm 2—4 salka ja vanemate poiste rühm 2—3 jakku. Iga üksust juhib pealik ja ta abi (PM §§ 24—26, 53—55).

7. Rühmitise tegevust juhib vanema ja staabi kõrval peakoosolek, kuhu kuuluvad kõik pesakotka või kõrgemas jär- guses olevad rühma liikmed (PM §§ 71—76).

8. Rühmitise staabi koosseisu kuuluk- sid praegustele lisaks kõik allüksuste pealikud (PM § 64).

9. Karistamine toimub rühmitises ja malevkonnas distsiplinaarselt aukohtuta ja selleks ette näha pealike võimupi- rid (PM §§ 63, 66 ja 67).

10. Rühmitises võidakse vanema nõus- olekul ja kinnitamisel vajaduse järgi luua juurde uusi ametkohti nagu spordi- pealik, raamatukoguhoidja, orkestri jt. pealikud.

11. Rühmitise pealiku ja abi kohale kinnitatakse kotkajuhte, kuna haukaperre, noorkotkaste rühma ja vanemate poiste pealikeks noorkotka astmeis olevaid juhte (PM §§ 32, 34, 65, 67—69).

12. Rühmitises juures ette näha laste- vanemate kogu asutamise võimalus, kuhu kuuluvad üksuses olevate poiste vanemad. Kogu ülesanded on: töökavade üle seisukoha võtmine, poiste tegevuse kont- rolli teostamine, nõu ja jõuga kaasaaita- mine rühmitise suuremate ettevõtete läbi- viimiseks.

13. Haukaperre, noorkotkaste rühm ja

vanemate poiste rühm võivad ka iseseis- valt tegutseda, kui pole võimalik organi- seerida vastavas vanuses poisse või kui puuduvad juhid.

14. Kõikide vanemate, alates maleva vanemast kuni rühmitise vanemani, ja pealike, alates maleva pealikust kuni malevkonna pealikuni, kandidaatide vali- tavus tuleb kaotada ja asendada ametis- se kinnitamisega käskkirjaga. Peavanem kinnitab kohtadele maleva vanema ja pealiku, maleva vanem malevkonna vane- ma, pealiku ja rühmitise vanema, kõik vastavate Kaitseliidu üksuste pealike ettepanekul (PM §§ 57, 88, 98, 130 ja 140).

15. Rühmitise pealik ja abi on vali- tavad rühma peakoosoleku poolt ja kin- nitatakse ametisse malevkonna vanema poolt. Samuti on valitavad noorkotkaste ja vanemate poiste rühmade pealikud. Ainult haukaperre pealiku määrab rüh- mitise vanem (PM §§ 26, 32, 34—36, 55, 65, 67—69).

16. Malevkonna staabi ülesandeid kär- pida ja neid üle kanda (PM § 95 p. 7 ja 8) a) malevale:

— noorte kotkaste ja noorte haugaste tunnistuste väljaandmine,
— kotkajärgi ja noorkotka järgukatsete ja erikatsete avaldamine maleva vanema käskkirjas.

b) rühmale: — noorte haugaste järgu- katsete, erikatsete ja pesakotka katse avaldamine rühmitise vanema käskkirjas, — liikmete nimekirjade ja teenistuskäi- kude pidamine.

17. Malevkonna ja maleva pealike- kogude struktuuri muuta, nii et nad muu- taksid nõupidamiskoosolekuks vastava staabi juures ilma koosoleku kvoorumi nõude vajaduseta ja kohustava otsusta- misõigusega, sealjuures aga arutatakse kõiki oma üksuste ellu käivaid elulisi kü- simusi ja töökavu (PM §§ 110—115, 145—150).

18. Malevkonna pealike kogusse kuu- ludavad senistele lisaks veel rühmitiste va- nemad. Maleva pealike kogust välja jätta senised kotkad ja haukad, kuid sisse võtta rühmitiste vanemad (PM §§ 110, 113, 145 ja 148).

19. Malevkonna ja maleva vanemate- kogud kaotada ja anda võimalus vaju- duse korral maleva ja malevkonna juu- res ellu kutsuda sõprade selts juriidi- lise isiku õigustega, kes töötavad Sise- ministeeriumis kinnitatud põhikirja alu- sel. Sõprade seltside ja taoliste koondiste ülesanded jääksid üldjoontes samaks, mis seni vanematekogul ja fikseeritud Sõp- rade seltside põhikirjas. Sõprade seltsi

juhatusse kuuluvad: vastava KL. üksuse pealik NKK. jsk. ja ringk. esinaine, noorte mvk. või maleva vanem ja pealik, vastavalt sellele, kas selts töötab malevkonna või maleva juures, õpetajaskonna esindaja ja neile lisaks peakoosolekul valitud isikud. Malevate juures töötavad sõprade seltsid võivad malevkondade juurde asutada osakondi vastavalt oma põhikirjale (PM §§ 116—118 ja 158—160).

20. Malevkonda käsitava peatüki lõpu asetada paragrahv, mis lubaks vajaduse korral malevkonnal täita kohalike olude kohaselt ainult järgmisi ülesandeid:

a) malevkonna ühisetevõtete korraldamine ja nende eest seadusliku vastutuse kandmine,

b) aruandmine kohaliku Kaitseliidu malevkonna juhatusesele noorte malevkonna tööst õppe- ja kasvatusel alal,

c) malevkonna kõrgema võimukandjana esinduslike ülesannete täitmine.

Nende ülesannete täitmiseks jääks ametisse ainult malevkonna vanem ja pealik. Kõik teised ülesanded lähevad üle sel juhul maleva staabile (PM ptk. VIII).

21. Peastaabi, maleva ja malevkonna juurde ette näha instruktoriga ametkohad. Instruktoriga ülesandeks on:

— juhiste andmine allüksuste pealikele üksuste edukale tööle rakendamiseks,

— õppealaliste või oma erialaliste korralduste väljatöötamine ja nende elluviimine üksuse pealiku kaudu,

Noorkotkad raamatuköite töö.

— õppepäevade, laagrite, kursuste ja teiste ettevõtete kavastamine ja läbiviimise abistamine.

Instruktorid vastavad üksuse pealiku abile. Instruktorid võivad olla palgalised ja vabatahtlikud. Viimaste ülesanded määrab teenistusleping (PM ptk. VIII, IX ja X).

22. Peastaabi ja malevate staapide juures ette näha nõunikku kohad, kelle

Ääremärkmeid...

LÖKKE-ÕHTU ETTEKANDEIST.

„...maa Teataja“ kirjutab noorkotkaste lõkkeõhtust. Mõned read sellest:

Varematest laagritest tuttav raadioaparaadi demonstreerimine asjaosaliste tõttu valmistab küllaltki üldist lõbusust (ainult miks pidi too igas riigis korratav algtekst olema just saksakeelne, seda Eestigi osas?).

Jaa, miks „In valdibus tiiftibus grun-dibus“ jne? Vastutus langeb küll tollele juhile, kes aastate eest selle ettekande esmakordselt noortele kotkastele õpetas. Aga ometi kuus aastat on sellest kõik noorte kotkaste juhid mõelnud (ja kõnelnudki), kuid mitte ümber teinud... Oleme hädas, eks?

Edasi lehest: Noorkotkaste õhtuile vist ei peaks ikkagi sobima üldlauluna

kas või näiteks mõni riim laulust: „Ma lätsi läbi Serga külä...“

Ega selle vastu ju kõnelda saa, kuid suvel kuulsime seda laulu harjutuslaagris ja sama koosseisuga Haapsalus skautide laagris käies ning keegi ei leidnud selles paha. Ega olnudki, sest ka lauljust on sõltuv laulu sõnade sobivus. Kui seda täiskasvanud või peaaegu täiskasvanud juht laulab, siis vaevalt tohiks seda „sõdurite lorilauluks“ nimetada (ja ime-lik, miks just „sõdurite“?). Teisalt aga on täitsa loomulik, kui haukapoegade ja nooremate suus seda ei saaks õigustatuks pidada, nagu paljusidki taolisi laule. Siin vaid märkus juhtidele — kontrollige ettekannet ka ettekandjate vanusetaseme seisukohalt. Sama lehe sõnadega: Noorte olemus on vägagi vastuvõtlik; see omakorda tingib

ülesandeks on peastaapi või maleva staapi oma erialal abistada ja kontrollida vastava ala õigesuunalist käsitlemist. Peastaabi nõunik vastab peastaabi ülema abile, maleva nõunik maleva vanema abile. Nõunikud võtavad staabi koosolekust sõnaõigusega osa (PM ptk. IX ja X).

23. Malevkonna vanemale ette näha üks abi, maleva vanemale ja maleva pealikele kaks abi. Ülesanded jagab neile vanem resp. pealik vastavalt oma äranägemisele (PM §§ 92, 134, 141 ja 142).

24. Noortemagistri järguastme saamiseks kuni noortemagistrite kogude ja liidu tööleasumiseni ettenähtud kord muuta ja anda ajutine lahendamine NK. Peavanema korraldusse (PM § 157 märkus).

25. Ülesanded üle viia järgmiselt:

Magistritekogu juhatusele magistritekogu peakoosolekust: oponentide määramine noortemagistritöö kaitsmiseks ja magistrite liidu juhatusele magistrite juhatusele: noorkotkastele loa andmine magistritöö kaitsmiseks (PM §§ 154—156 ja 181).

26. Kindlaks määrata, mis küsimused kuuluvad magistrite liidu koosoleku ja mis liidu juhatuse otsustada (PM §§ 181 ja 182).

27. Juurde luua kotkajuhhi järguaste eelastmena noortemagistrile. Kotkajuhhi astme saavutab noorkotka astmes juht, kel on nmag. katses nõutavad erialad, kes vähemalt 1 aasta salka, peret, rühma või malevkonda või malevat on juhtinud pealikuluna, kel juhtimiseeldusi ja praktiliselt kujunenud võimeid tagajärjekaks rühma tegevuse juhtimiseks täies ulatuses. Astmes kinnitamine toimub magistritekogu juhatuse ettepanekul Peavanema poolt (PM. Ptk. XIV).

28. Järgukatsete nõudmised ümber korraldada, eriti kotkajuhhi järgukatsede lihtsustamise suunas, osa nõudeid noorkotka järku üle viies (PM §§ 196—207).

hoolikat kontrolli kõiges selles, millega noored esineda tahavad. Seda selleks, et varakult hoida ja juhtida nende tähelepanu vääritule.

Kust peame aga võtma need lõkkekanded, mille kohta ka ise oskame seada täpsed nõuded, kuigi mõnikord mõni nõudeist libiseb ehk silmapaari vahele. Peame nendegi saamiseks oma kindla kava välja töötama. Meil on kirjanikke, luuletajaid ja näitlejaid. Need peaksid ometi ka noorte kasvatamise seisukohalt oma loomingut hääles-

29. Eriкатsete juurdeloomine malevas ette näha vaid Peastaabi kinnitamisel ja järelevalvel (PM. D. Lisa).

30. Praegused erikatsete kavad ümber töötada, nende nõuded täpsemalt fikseerida ja osa erikatseid lahutada (PM §§ 220—221).

NARVA MALEVA TEGEVUSEST.

23. oktoobril oli koos maleva juhtide kogu. Koosolekut juhatas maleva pealik kpt. N. Kütt. Koosolekul arutatud küsimustest oli tähtsam kehalise kasvatus korraldamine ja kindlamale alusele seadmine malevas. Selle töö edukaks läbi viimiseks otsustati asutada maleva staabi juurde kehalise kasvatus nõuniku ametikoht, millisele kohale valiti Virumaa spordinõunik O. Topmann. Peale selle valiti veel alade-instruktorid, nagu suusa-instruktor, käsipalliinstruktor, kergejõustikuinstruktor jt. Instruktorite ülesandeks on korraldada vastavatel aladel treeninguid, loenguid, võistlusi jne. Nende töid juhatab ja ühtlustab maleva kehalise kasvatus nõunik.

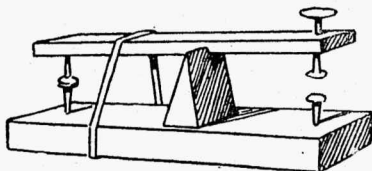
Pikemat aega kestavad malevas tule-tõrjekursused, millest osavõtt elav. Kursustel õpitakse põhjalikult tule-tõrjeoskusi nii teoreetiliste tundide kui ka rohkete praktiliste harjutuste varal. Kursuse lõppedes on kavatsus koondada eksami sooritanud poisid NK. tule-tõrjerühma, mis hakkaks töötama Linna Vabatahtliku Tule-tõrje Seltsi juures.

Oktoobrikuu keskpäiku hakkas töötama maleva staabi juures õpperühm, kuhu kuuluvad igast rühmast vanak. poolt määratuna 4 poissi. Kursus kestab rühmas 5 kuud, millise aja jooksul poisid sooritavad järgmise järgukatsed, erikatseid ja õpivad eriti juhioskustesse puutuvaid alasid. Rühma kotkana tegutseb maleva instruktor nk. E. Saks.

tama. Vist aitaks iga aasta 3—5 juurdeloodud laitmaksud ettekandest. Kuid need ei tohi olla deklamatsioon, jutt ega näitemäng, sest need oleksid liiati igavad ja ehk rasked rakendada noorte poiste lõkkekavas. Pantomiim- ja taolist ettekannet ajaloolisel ja rahvuslikul ainestikul vajame. Ega meie loovad jõud seda järsku taha tsirkuslikuks tembeldada? Ja kuigi, aga ka selles peab, eriti meil, kasvatajajoon olema, ja seega peaksid loovad jõud siiski selle loominguliigi altarile ka oma osa asetama.

LIHTIS MORSEVÕTI.

Juuresolev joonis kujutab lihtsat morsevõtit, millise valmistamine ei tee raskusi ühelegi signaliseerimisest huvitatud noorkotkale.

Materjalidena vajame võtme ehitamiseks: kahte puulauda (üks, laiem, aluseks, — teine kitsam — kangiks), kolmnurkset puuklotsi, kummipaela ja laiema pealisi naelu.

Kuidas sellist lihtsat morsevõtit valmistada, selgub joonisest.

PÄRNUMAA KODUTÜTARDE LAULE.

Suured metsad ja karulaaned, laiad rabad ja soosaared, palju merd ja palju päikest — see mu kodu Pärnumaa.
:,: Sääl saab juua,
sääl saab süüa,
sääl saab tihti Väandra polkat lüüa:,:

NOORKOTKASTE HÜÜDE.

Õiglane ja aus meel
kotkal saatjaks eluteel!

E. K.

PAAR RIDA HITLERI-NOORTEST.

Teadupärast on noored kotkad ainsate eesti noortena julgenud kahel suvel kokku puutuda Eestit külastanud saksa Hitleri-noorte grupiga. Meie poisid pole saksastunud, aga ka nemad ei ole meilt palju tarkust saanud. Peame pingutama tugevasti! Nii kirjutab nende ajakiri „Unsere Fahne“, et nende matkagrupp käinud „Revalis, Hungerburgis, Dorpatis, Petschuris, Fellinis, Brigittenis“. Noortel kotkastele on tõesti raske teada, kus need niisugused kohad meie kodumaal küll asuvad ja milline siis selle matkagrupi tee oli. Ka muid „pärl“ leidub selles päevaraamatu märkmetena antud kirjelduses. „Revalis“ on tähele pandud ainsa nimetamisväarsusena vene ortodoksse kiriku sibul-kupleid ja selles peetud teenistuse raskemeelseid laule. Narva juures Vene piirile sõites on mööda sõidetud

„Ivangerodi“ — vene kindluse — juurest. Piiril on eestipoolne piirimärk värvitud must-sini-valgeks. Petschuris on vaadatud kloostrit. Sommerpalenis käidi sakslaste kolooniais Heimthalis. Seal on kohalik elanik nende matkaraamatusse kirjutanud. „Teie toote meile tüki uuest Saksamaast“. Selles on tal täieline õigus ja see on sakslaste seisukohast tänuväär. Kuid et kolmeleheküljeline kirjeldus Eesti-matkast nii palju ebaestilikkude Saksamaale viib, sellest on kahju. Ja kui meil — on ju ette näha — järgnevatel aastatel veel kokkupuuteid nende noortega tuleb, siis peame küll agaramalt hoolitsema, et nad saksluse šiiatoomise kõrval vastavalt ka õiget eestlust välja viivad endi juurde. Ja mitte ainult Eestis leiduvat iganevat ja vananevat venelist. See on noorte kotkaste kohus oma kodumaa vastu!

Kaitseliitlased, naiskodukaitse liikmed ja noortehupid!

Noorte tööga tutvumist võimaldab Teile Noorte Kotkaste juhtide ajakiri

Kotkas

Ajakiri „Kotkas“ ilmub 12 korda aastas. Ajakirja tellimisi 1937. aastaks võtavad vastu noortemalevate staabid, instruktorid ja ajakirja talitus (Tartus, Võidu 10).

Tellimishind: aastas kr. 1.50, 6 kuud kr. 0.80 ja 3 kuud kr. 0.40.

SALGA HAAMER.

Salga haamer valmistatakse salga liikmete poolt, seda nikerduste, lõigete, maalimisega kaunistades. Ta hoitakse salga pääliku valdusel. Salga koonduse avamiseks koputab päälik haamriga kolm korda, noorkotka töötuse kolme punkti meele tuletades. Nõupidamiste puhul on haamer nõupidamise juhataja käes, kes seda tarvitab juhataja korralduste ja tehtud otsuste kinnitamiseks ning korrapidamiseks. Kinnitamisi fikseeritakse ühe haamrilöögiga, korra seadmiseks rida lööke. Häälendamisele asumine fikseeritakse ühe löögiga jne.

Rühma koololekuil tarvitatakse samuti haamrit, kusjuures korralikuma salga haamer seks ajaks koosoleku juhatajale tarvitada antakse.

DIR. O. J. KIISEL HM-I ESINDAJAKS PEASTAABI JUURES.

Haridusministeeriumi esindajaks Noorte Kotkaste Keskraamatukogusse põhimääruste § 185 alusel on määratud koolivalitsuse direktor O. J. Kiisel, arvates 1. oktoobrist, s. a., senise esindaja, end. koolivalitsuse direktori abi A. Borkvelli asemele.

SELGUSID KOOLIÕPPETÖÖ VÕISTLUSE TULEMUSED 1935./36. A. KOHTA.

Kooliõppetöö võistluse hindamise andmetel tuli esikohale kodutütard Lääne/Kõpu rühm keskmise hindega 4,6. Parimaks noorkotkaste üksuseks osutus Sakalamaa (Kolga-Jaani) Odiste haukapere, kes tuli kolmandale kohale 4,33 punktiga.

Võistlusest võtsid osa 77 üksust, neist noorkotkaste üksusi 51, kodutütard üksusi 25 ja skautide üksusi 1.

Esile tuleb tõsta noorkotkaste juu-

res Valga malev, kus võistles kaasa 48% üksusi, ja Sakalamaa malev 27%-ga. Teistel malevatel on osavõtnud üksuste protsent alla 12-ne. Kodutütard juures on esikohal Pärnumaa ringkond 26%-ga, kellele järgneb Pärnu 20%-ga. Teistel ringkondadel alla 10%-i.

Eelmise aasta võistlusega võrreldes on sel aastal osavõtnud üksuste arvuline suurenemine olnud 35,6%, mida tuleb lugeda rahuldavaks. Üldiselt on aga siiski osavõtt suhteliselt üksuste arvu noorkotkaste ja kodutütard juures vähenenud.

ÕPPEPÄEVI VÕRU MALEVAS.

Võru maleva staap on korraldanud terve rea õppepäevi salgapealikutele malevkondate keskustes. Õppepäevad on peetud igal pool ühiepäevalised, kusjuures osavõtt õppepäevadest on olnud väga elav. Nii võttis osa õppepäevast Kanepis 18. 10. s. a. — 23, Põlvas 01. 11. s. a. — 45, Rõuges 08. 11. s. a. — 24 ja Varsutus 15. 11. s. a. — 42 nooremat juhti — salgapealikute. Lähemal ajal on ette nähtud õppepäevad veel Vastseliina, Antsla ja Linna-ümbruskonna malevkondate.

Õppepäevadel on antud juhiseid ja näpunäiteid salga töö korraldamiseks ja salga juhtimiseks. Malevas valitses senini puudus teadlikkudest salgapealikute, mille tõttu kannatas sisuline töö rühmade, kuna raske oli rakendada ellu salga süsteemi.

Eelpool-tooduga ei saa ütelda, et nüüd õppepäevade korraldamisega oleks lahendatud Võru malevas nooremate juhtide, salgapealikute „kriis“, vaid peab alla kriipsutama ainult seda, et sarnased õppepäevad aitavad süvendada salgapealikute teadmisi ja oskusi ning neid juhtida õigele teele salga töö korraldamisel.

Õppepäevad näitasid ka seda, et pois-tes valitseb elav huvi noorkotkluse vastu.

Väljaandja: N. K. Peastaap. Vastutav toimetaja: G. Reial.

Toimetuse nõukogu: kol.-ltn. P. Asmus, prof. E. Ein, rektor J. Kõpp, koolinõunik J. Lang, dir. V. Neggo, prof. A. Piip ja kol. A. Traksmaa.

Toimetuse: H. Treial (peatoimetaja), noortemagistrid V. Hiir (tegevtoimetaja), R. Lahi, K. Liping, A. Ohaka ja E. Taks.

Toimetuse-talitus: Tartus, Võidu 10, tuba 16, tel. 9-60.

Tellimishind: aastas kr. 1.50, 6 k. — kr. 0.80, 3 k. — kr. 0.40. Üksiknumber 15 senti, Ajakiri ilmub 12 korda aastas.